

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 5Csp/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5724201794
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2025:5724201794.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

15

5Csp/39/2024

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobkyne: A. B. C., D., so sídlom E. F. X, XXX XX, C., IČO: XX XXX XXX, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanej: G. H., nar. X.X.XXXX, bytom F. XX, XXX XX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Malcho, s. r. o., so sídlom Stankovany 549, 034 92, Stankovany, IČO: 55 962 165, v konaní o zaplatenie 7.049,66 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

12

5Csp/39/2024

I. Žaloba žalobkyne sa v celom rozsahu z a m i e t a.

II. Žalovaná m á proti žalobkyni právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III. O výške náhrady trov konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

2

5Csp/39/2024

1. Žalobou podanou na tunajšom súde 25.6.2024 sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala zaplatenia sumy 7.049,66 € spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 5.1.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tou skutočnosťou, že žalobkyňa a žalovaná uzatvorili spolu dňa 11.12.2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, na základe ktorej poskytla žalobkyňa žalovanej pôžičku vo výške 5.738,29 € („Schválená výška pôžičky“).

3. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 72 mesačných splátkach v sume 137,45 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 9.896,40 €. Podľa zmluvy o pôžičke bola doba trvania zmluvy 72 mesiacov, pričom splatnosť prvej splátky pripadala na dátum 20.1.2016 a teda v čase podania žaloby už boli splatné všetky splátky poskytnutého úveru. Ku dňu podania žaloby uhradila žalovaná z vyššie uvedenej zmluvy sumu 2.846,74 €.

4. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobkyňa v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 8.10.2021 – Výzva na zaplatenie, vyzvala žalovanú k úhrade dlžnej sumy, na čo poskytla žalovanej dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobkyňa žalovanú upozornila, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, žalobkyňa má právo požadovať aj denný úrok z omeškania z nezaplatenej istiny vo výške stanovenej príslušným právnym predpisom. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžnú sumu neuhradila a preto žalobkyňa výzvou zo dňa 30.12.2021 opakovane vyzvala žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto písomnosti. Žalovaná dlžnú sumu neuhradila.

5. Celkový dlh žalovanej ku dňu podania návrhu predstavoval sumu 7.049,66 €. Žalobkyňa si týmto zároveň uplatnila zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení Výzvy k okamžitej úhrade, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručенú piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 503,96 €, si žalobkyňa v tomto konaní neuplatnila.

6. Ku dňu podania žalobného návrhu mala žalovaná uhradiť sumu 9.896,40 €. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok úveru

Počet splátok	Výška splátky	Suma splátok (počet*výška)	Spolu Istina (Eur)
72	137,45	9.896,4	= 9896,4

7. Ku dňu podania žalobného návrhu žalovaná uhradila sumu 2.846,74 €, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“.

Istina - Úhrady = Žalovaná suma
9896,4 Eur - 2846,74 Eur = 7049,66 Eur

Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ vo výške 7.553,62 €, zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 503,96 €, ktorú si žalobkyňa v tomto konaní neuplatnila.

8. Žalobkyňa k žalobe pripojila listinné dôkazy preukazujúce jej právne nástupníctvo vo vzťahu k obchodnej spoločnosti I. J. G., D., so sídlom v K., IČO: XX XXX XXX, ďalej zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú s predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 11.12.2015 a prílohy tejto zmluvy, predžalobnú upomienku z 8.10.2021 a doručenkú preukazujúcu jej doručenie žalovanej, vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru – list žalobkyne z 30.12.2021 a prehľad splátok a úhrad.

9. V priebehu konania žalobkyňa na žalobe zotrvala.

10. Žalovaná sa k žalobe prvýkrát vyjadrila v odpore voči platobnému rozkazu, ktorým Okresným súd Martin vo veci prvýkrát rozhodol. V odpore žalovaná namietala, že nárok žalobkyne neuznáva ani len v minimálnom rozsahu. Žalovaná argumentovala ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ust. § 11 ods. 2 citovaného zákona. Konštatovala, že predchodca žalobkyne riadnym spôsobom nepreveril jej bonitu.

11. Žalobkyňa nepreukázala, že by nárok na zaplatenie nákladov na vymáhanie pohľadávky označený v prehľade úhrad a splátok ako MP3 bol v súlade so zákonom. Žalobkyňa nepredložila žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali vznik nákladov na vymáhanie pohľadávky a v tejto časti žalobného návrhu neuniesla dôkazné bremeno.

12. Zmluva podľa názoru žalovanej neobsahuje všetky predpoklady použité pri výpočte RPMN, podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby a zároveň po zadaní požadovaných parametrov do interaktívnej kalkulačky na výpočet RPMN dostupnej na G. bola RPMN vypočítaná vo výške 20 % p. a. Zmluva o úvere preto obsahuje nesprávnu výšku RPMN, čo má za následok, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov.

13. Obligatónnou náležitosťou v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu podpisu zmluvy bola aj úrokovú sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Z dikcie daného ustanovenia vyplýva, že obligatónnou náležitosťou nie je len uvedenie úrokovej sadzby, ale aj ďalších náležitostí vzťahujúcich sa k úrokovej sadzbe.

14. Jednotlivé neuhradené záväzky pri divíziách, ktorých správu vykonával právny predchodca žalobcu, neboli preukázané pri podpise zmluvy, najmä výška neuhradených záväzkov. Žalobca musí predložiť zmluvy o pôžičke od divízie Slovenská pôžičovňa a musí preukázať zákonnosť výšky neuhradených záväzkov, musí preukázať z čoho pozostávajú jednotlivé neuhradené záväzky, ich výšku, koľko bolo zo strany žalovaného na tieto zmluvy uhradené a najmä či obsahom dlžnej sumy nie sú nároky v rozpore so zákonom ako napr. zmluvné pokuty a náklady na vymáhanie pohľadávky, na ktoré veriteľ nemá nárok, keďže ako ustanovenia zakomponované do všeobecných obchodných podmienok predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Jednotlivé výšky neuhradených záväzkov, súčet ktorých predstavuje schválenú výšku pôžičky nebola ničím preukázaná, ničím podložená. Žalobca musí preukázať vyššie uvedené skutočnosti, najmä s poukazom či jednotlivé neuhradené pohľadávky z týchto zmlúv už nie sú premlčané.

15. Žalovaná poukázala na rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 10.1.2017 sp. zn. 3Co/147/2016, z ktorého citovala.

16. Zo strany žalobkyne neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z nasledovných dôvodov:

17. Žalobkyňa nepreukázala doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti.

18. Podľa názoru žalovanej zo strany žalobkyne neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobkyňa nepredložila doručku k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobkyňa v podanom žalobnom návrhu uviedla, že najskôr zaslala žalovanej predžalobnú upomienku a následne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Takéto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nemôže spôsobovať žiadne právne následky, keďže žalobkyňa nepredložila doručku k tomuto oznámeniu. V zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.“ Na základe uvedených skutočností žalobkyňa nebola oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

19. Keďže žalobkyňa nepredložila listinný dôkaz o tom, že sa oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dostalo do sféry dispozície žalovanej, žalobkyňa nepreukázala, že žalovaná mala objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej a preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

20. Ku dňu vyhotovenia predžalobnej upomienky, žalovaná nebola v omeškaní so žiadnou splátkou.

21. Ak súd vyhodnotí, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, jednak z dôvodu, že žalobkyňa pri poskytnutí úveru nepostupovala s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a jednak pre absenciu obligatónnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 citovaného zákona, žalovaná nebola ku dňu vyhotovenia predžalobnej upomienky v omeškaní so žiadnou mesačnou splátkou, nakoľko bola povinná uhrádzať len splátky istiny vo výške 79,70 € ($5738,29/72 = 79,70$ €).

22. Z predžalobnej upomienky ako aj z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nie je preukázané pre omeškanie, s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru a preto sú tieto úkony v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre neurčitosť neplatné právne úkony.

23. Žalobkyňa nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru v zmysle § 565 druhá veta do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

24. Keďže žalobkyňa pri poskytnutí úveru nepostupovala s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, teda neskúmala schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je oprávnený v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a preto je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

25. S poukazom na zákonné ustanovenia § 132 a § 216 ods. 1 CSP je žaloba nedôvodná v celom rozsahu aj z dôvodu, že žalobkyňa si uplatnila nárok na základe zosplatnenej pohľadávky, ale keďže bolo preukázané, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je neplatné, žaloba je nedôvodná v celom rozsahu.

26. Sporové konanie (akým je aj v posudzovanej veci) je ovládané prejednacou zásadou, ktorá je založená na tom, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy na ich preukázanie je zásadne vecou strán sporu. Povinnosť strany sporu preukázať vlastné tvrdenia, z ktorých odvodzuje svoje právo, nemôže byť prenášaná na protistranu, pretože by to bolo v rozpore so základnými princípmi kontradiktórneho procesu, ako aj s princípom zodpovednosti za unesenie dôkazného bremena a princípom formálnej pravdy uplatňovanej v sporovom konaní. Podľa uznesenia Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019, všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená).

27. Žalobkyňa v konaní uplatnila svoju pohľadávku vyplývajúcu jej z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnila v celosti, zosplatnenú. Z dôvodu neurčitosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka treba vysloviť neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatnenia a teda je nutné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala vznik nároku tak, ako ho uplatnila v žalobe. S poukazom na uvedenú neplatnosť úkonov je nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok, keď nie je možné priznať žalobkyňi plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremĺčaných splátok a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou žalobou žalobkyňa uplatnila svoj nárok ako zosplatnený, v celosti. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných a nepremĺčaných splátok, keď by uplatnením predmetného postupu konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobkyne (§ 216 CSP), keď aj zmena prípadných skutkových tvrdení zo strany žalobkyne, by predstavovala zmenu žaloby, ktorá je v spotrebiteľských sporoch neprípustná, ak je žalovanou spotrebiteľ (§ 294 CSP). Keďže žalobkyňa uplatnený nárok skutkovo vymedzila ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatnených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok.

28. Žalobkyňa sa potom vyjadrila v podaní zo dňa 4.11.2024, kde uviedla, že v danom prípade sa jednalo o poskytnutie účelového spotrebiteľského úveru, ktorého účelom bolo refinancovanie starších úverov žalovanej. Jednalo sa o konsolidáciu staršieho žalovanou splácaného úveru s navýšením, pričom žalovaná konsolidovaný úver splácala korektne.

29. Aj po niekoľkonásobnom novelizovaní (sprísňovaní) zákona a nových reguláciách v podobe Opatrení NBS tento spôsob refinancovania (refinancovania oproti splátke) je zvýhodnený a neposudzuje sa bonita (schopnosť splácať) žalovanej. Predmetom posúdenia bonity je totiž posúdenie budúcej schopnosti žalovanej uhrádzať mesačné splátky na základe aktuálnych informácií. Ak sa poskytnutím úveru splátka nezvyšuje, tak žalovaná nebola vystavená žiadnemu dodatočnému riziku a v prípade zníženia splátky platí opak, teda uvedené riziko bolo znížené v jej prospech.

Rodné číslo XXXXXX/XXXX

meno_priezvisko G. H.

autorizačný_kod

č._evidencne XXXXXXX

Účel pôžičky: K. B.

Výška účelovej pôžičky spolu: X XXX.XX

Evidenčné číslo XXXXXXXX - výška záväzku: XXXX.XX
Evidenčné číslo XXXXXXXX - výška záväzku: XXXX.XX

Splátka pred konsolidáciou XXX,XX
Výška požadovanej splátky: XXX.XX

30. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanej len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola žalovaná upozornená na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatenia však žalobkyňa uviedla, že žalovaná sa mohla o zosplatení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobkyňa uviedla, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovanej s jej obsahom.

31. Žalobkyňa sa nestotožnila s uvádzanými skutočnosťami zo strany právneho zástupcu v odvolaní vo vzťahu k povinnosti uvádzať splátku, ktorá vyvolala vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

32. V tejto súvislosti žalobkyňa dala do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.01.2024, z ktorého citovala.

33. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn.: 1Cdo/123/2022 zo dňa 30.1.2024, má žalobkyňa za to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je možné aj naďalej považovať za platné, nakoľko v konaní dodržala všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatení dlhu v zmysle čl. 11 bod 11.4 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovanej.

34. Na základe uvedených skutočností žalobkyňa naďalej trvala na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhla konajúcemu súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal žalobkyni právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

35. Žalovaná potom vo veci podala dupliku v podaní zo dňa 20.2.2025, kde tvrdenia žalobkyne namietala a uviedla, že pri skúmaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalobkyňa nezískala od žalovanej žiadne údaje o jej nákladoch na stravu, bývanie a celkovo na živobytie, z dôkazov, ktoré si zaobstarala žalobkyňa, si nemohla urobiť reálny obraz o tom, aká suma ostane žalovanej po odpočítaní všetkých nákladov na živobytie. Zároveň ak sa žalobkyňa rozhodla navýšiť úverový rámec, aj pri podpísaní dodatku, ktorým došlo k navýšeniu úverového rámca mal posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

36. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Žalobkyňa tvrdila, že právny predchodca pri posudzovaní výdavkov žalovanej vychádzal zo sumy životného minima v čase posudzovania žiadosti. Z dôkazov predložených žalobcom však nevyplýva, že by žalobkyňa zisťovala priemerné mesačné výdavky žalovanej na živobytie (SIPO, strava, doprava do práce, lieky, telekomunikačné služby a pod.). Uvedené svedčí o ignorovaní zákonnej povinnosti dodávateľa úverových produktov na finančnom trhu. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ plynie, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa, nie sa tejto zákonnej povinnosti zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho-ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny.

37. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu, ktorý používa paušálny údaj v podobe sumy životného minima, nakoniec neplynie ani z opatrenia NBS z 14.11.2017. Z ust. § 2 ods. 5 plynie cit. „Výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa § 7 ods. 20 písm. b) zákona sa na účely odseku 1 určuje najmenej vo výške sumy životného minima, 2) spotrebiteľa, životného minima na osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 3) a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkov na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu. Celkovou výškou nákladov sa rozumie výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa podľa prvej vety zvýšená o 20 % rozdielu medzi

celkovou výškou čistého príjmu spotrebiteľa a životným minimom spotrebiteľa, životným minimom osoby, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť a ktorá žije so spotrebiteľom v spoločnej domácnosti a výdavkami na inú osobu, voči ktorej má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť vo výške určenej právoplatným rozhodnutím súdu; ak rozhodnutím súdu nie je určené výživné, vo výške najmenej 30 % životného minima na túto osobu.“ Z uvedeného nepochybne neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima.

38. Vzhľadom na rozhodnutia Súdneho dvora vo veciach sp. zn. C-565/12 z 27.3.2014, C-449/13 zo dňa 18.12.2014 a C-679/18 zo dňa 5.3.2020, na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úničné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobkyňa uplatnila právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Dôkazné bremeno je na žalobkyni, aby táto preukázala, že bonitu žalovanej náležite skúmala, že si splnila povinnosť vyplývajúcu jej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ.

39. Konštantná judikatúra Krajského súdu Žilina, ktorý vo viacerých súdnych rozhodnutiach zotrval na svojom právnom názore, že výzva s upozornením na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka musí jednoznačne uvádzať konkrétnu mesačnú splátku, pre ktorú dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. (Rozsudok KS Žilina zo dňa 31.07.2024 sp. zn. 7CoCsp/10/2024, Rozsudok KS Žilina zo dňa 31.07.2024 sp. zn. 7CoCsp/8/2024, Rozsudok KS Žilina zo dňa 25.06.2024 sp. zn. 11CoCsp/16/2024 a rozsudok KS Žilina zo dňa 30.04.2024 sp. zn. 11CoCsp/12/2024) bola potvrdená už aj rozhodnutím Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2024 sp. zn. 5Cdo/188/2023, v zmysle ktorého: „Dovolací súd nad rámec uvedeného dáva do pozornosti nedávno prijaté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. júna 2024 sp. zn. 5Cdo/197/2022, v ktorom v súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok uviedol (hoci primárne pri riešení premlčania úveru v spotrebiteľskom právnom vzťahu), že účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 OZ je s poukazom na § 53 ods. 9 OZ podmienená tým, že veriteľ pred uplatnením práva požadovať splnenie celého dlhu upozornil dlžníka v lehote nie kratšej ako 15 dní na to, že toto právo využije; bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie uvedeného práva neúčinné. Z druhej vety ustanovenia § 565 OZ vyplýva, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatennej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, a to až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 OZ). Ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornení spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú môže jednorazovo a predčasne zosplatniť celý dlh. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie poškodený.“

40. Teda, ak žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.1.2024 sp. zn. 1Cdo/123/2022, toto bolo prekonané rozhodovacou praxou senátu Najvyššieho súdu 5Cdo.

41. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.01.2024 ustálil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením §565 Občianskeho zákonníka a §53 ods.9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“

42. Pred prvým pojednávaním vo veci samej zareagovala ešte žalobkyňa podaním z 20.6.2025, kde zotrvala na svojej predchádzajúcej argumentácii a uviedla, že v danom prípade sa jednalo o poskytnutie účelového spotrebiteľského úveru, ktorého účelom bolo refinancovanie starších úverov žalovanej. Jednalo sa o konsolidáciu staršieho žalovanou splácaného úveru s navýšením, pričom žalovaná konsolidovaný úver splácala korektne. Aj po niekoľkonásobnom novelizovaní (sprísňovaní) zákona a nových reguláciách v podobe Opatrení NBS tento spôsob refinancovania (refinancovania oproti splátke) je zvýhodnený a neposudzuje sa bonita (schopnosť splácať) žalovanej. Predmetom posúdenia bonity je totiž posúdenie budúcej schopnosti žalovanej uhrádzať mesačné splátky na základe aktuálnych informácií. Ak sa poskytnutím úveru splátka nezvyšuje, tak žalovaná nebola vystavená

žiadnemu dodatočnému riziku a v prípade zníženia splátky platí opak, teda uvedené riziko bolo znížené v jej prospech.

43. Žalovaná potom opäť zareagovala podaním datovaným z 9.7.2025, kde zotrvala na svojej predchádzajúcej argumentácii. Predovšetkým zdôrazňovala, že zo strany žalobkyne neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, pričom žalujúca strana doručenie tohto oznámenia ani len nepreukázala. Ďalej žalovaná zdôraznila, že rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.06.2024 bola vyriešená otázka, či vo výzve veriteľa dlžníkovi pred zosplatením podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je veriteľ povinný uvádzať aj konkrétnu splátku, s ktorou je dlžník v omeškaní, a to tak, že pre platný úkon zosplatenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby už v tejto výzve (upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva - odkaz na § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne môže zosplatiť celý dlh. Najvyšší súd uviedol, že identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premĺčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplateniu úveru. Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený.

44. Žalobkyňa v konaní uplatnila svoju pohľadávku vyplývajúcu jej z uzatvorenej zmluvy o úvere, ktorú pohľadávku uplatnila v celosti, zosplatenú. Z dôvodu nedoručenia oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, ale tiež z dôvodu neurčitosti právnych úkonov podľa § 53 ods. 9 občianskeho zákonníka treba vysloviť neplatnosť výzvy a okamžitého zosplatenia a teda je nutné konštatovať, že žalobkyňa nepreukázala vznik nároku tak, ako ho uplatnila v žalobe. S poukazom na uvedenú neplatnosť úkonov je nutné zamietnuť žalobný nárok ako celok, keď nie je možné priznať žalobkyni plnenie z jednotlivých, už splatných a nepremĺčaných splátok a to s poukazom na vymedzenie žaloby v zmysle § 132 ods. 1 CSP, ktorou žalobou žalobkyňa uplatnila svoj nárok ako zosplatený, v celosti. Súd by nemohol postupovať spôsobom priznania splatných a nepremĺčaných splátok, keď by uplatnením predmetného postupu konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom. Súd je viazaný žalobným návrhom žalobkyne (§ 216 CSP), keď aj zmena prípadných skutkových tvrdení zo strany žalobkyne (ktorá zmena ani nenastala) by predstavovala zmenu žaloby, ktorá je v spotrebiteľských sporoch neprípustná, ak je žalovaným spotrebiteľ (§ 294 CSP). Keďže žalobkyňa uplatnený nárok skutkovo vymedzila ako plnenie z predčasne zosplateného úveru, nárok nemožno posudzovať ako plnenie jednotlivých nezosplatených mesačných splátok, nakoľko by išlo o odlišný (vyplývajúci z iných skutkových tvrdení) nárok.

45. Uvedené potvrdil Krajský súd v Žiline vo svojom rozsudku zo dňa 31.7.2023 sp. zn. 10CoCsp/14/2023, z ktorého žalovaná citovala a zdôraznila, že prekročenie návrhu a porušenie dispozičného princípu Civilného sporového konania krajský súd v rozhodnutí 11CoCsp/12/2024 zo dňa 30.4.2024 preukázal právnym názorom Najvyššieho súdu SR v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/85/2021 zo dňa 12.2.2024.

46. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie čítaním listín pripojených do súdneho spisu. Právny zástupca žalujúcej strany sa pojednávaní nezúčastnil. Z dôvodu hospodárnosti poukázal však na skutočnosť, že žalujúca strana sa pridrižiava svojej doterajšej argumentácie. Právny zástupca strany žalovanej prítomný na pojednávaní zdôraznil celú predchádzajúcu argumentáciu žalovanej strany.

47. Na pojednávaní súd prečítal listiny pripojené stranami sporu do súdneho spisu a takto vykonaným dokazovaním zistil súd tento skutkový stav veci.

48. Predchodca žalobkyne – obchodná spoločnosť I. J. G., D., so sídlom v L. dňa 11.12.2015 so žalovanou uzavrela zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorý bol poskytnutý ako účelový spotrebiteľský úver v celkovej výške 5.738,29 € pri celkovej čiastke k zaplateniu 9.896,40 € v počte splátok 72 a termíne konečnej splatnosti úveru 20.12.2021. Prvá splátka bola zročná 20.1.2016 a celkové náklady spotrebiteľa predstavovali sumu 4.158,11 €. Výška mesačnej splátky predstavovala sumu 137,45 €, RPMN 21,94 % ročne, fixná ročná úroková sadzba predstavovala 21,94 % ročne a priemerná hodnota RPMN v tom čase predstavovala 15,55 % ročne. Splátky boli zročné vždy do 20. dňa v mesiaci. Úver bol poskytnutý na úhradu dvoch úverov, ktoré boli uvedené v článku III. úverovej zmluvy a boli poskytnuté

Slovenskou požíčovňou. Úverová zmluva bola uzavretá bez poistenia schopnosti splácať úver a úver mal byť poskytnutý v sumách zodpovedajúcich zvyšku dvoch spomínaných úverov na v zmluve uvedený účet žalovanej. V článku 11. úverovej zmluvy v ods. 4 bolo dohodnuté právo veriteľa na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru v prípade, ak by bola žalovaná ako klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a veriteľ by upozornil na uplatnenie tohto práva klienta, čiže žalovanú, 15 dní vopred. Žalovaná úver riadne nespĺcala, čo bolo zrejmé už z prehľadu splátok a úhrad, z ktorých je zrejmé, že poslednú úhradu žalovaná urobila 28.8.2018. Táto skutočnosť potom viedla veriteľa k tomu, že listom nazvaným Predžalobná upomienka zo dňa 8.10.2021 (č.l. 23) upozornil žalovanú na skutočnosť, že má nedoplatok na splátkach v celkovej výške 6.637,31 €, ktorý žiada bezodkladne uhradiť s tým, že pokiaľ do 5.12.2021 nedôjde k takejto úhrade, veriteľ bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaná obdržala podľa podpísanej doručky výzvu 13.10.2021. Zostala zjavne nečinná, čo viedlo žalobkyňu k tomu, že listom z 30.12.2021 vyhlásila okamžitú splatnosť úveru a žiadala nedoplatok vo výške 7.051,50 € zaplatiť na účet tam uvedený v lehote do 10 dní od doručenia tejto výzvy. V konaní bolo sporné, či žalovaná takúto výzvu obdržala, nakoľko bola zasielaná len obyčajnou listovou zásielkou. V danom prípade sa súd stotožňuje s tvrdením žalovanej strany, že úver nebol platne zosplatený.

49. Podľa § 37 ods. 1 Obč. zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

50. Výzva na predčasné splatenie úveru je právnym úkonom veriteľa, ktorý nachádza oporu v zmluvných dojednaniach a ktorým sa mení predchádzajúca dohoda dlžníka s veriteľom o podmienkach splácania úveru. Takouto výzvou sa v zmysle § 565 Obč. zákonníka ruší možnosť splatiť úver v pravidelných splátkach a vzniká povinnosť dlžníka vrátiť úver okamžite na výzvu veriteľa. Pre platnosť takéhoto úkonu musia byť samozrejme v prípade spotrebiteľských zmlúv splnené podmienky § 53 ods. 9 Obč. zákonníka, ale podľa presvedčenia súdu aj všeobecné ustanovenia Obč. zákonníka, ktoré stanovujú základné náležitosti pre všetky právne úkony.

51. Podľa § 53 ods. 9 Obč. zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

52. Podľa § 565 Obč. zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

53. Súd sa stotožňuje s argumentáciou žalovanej strany, že výzva, ktorá bola nazvaná ako Predžalobná upomienka a ktorá bola datovaná dňom 8.10.2021, neobsahovala konkrétnu splátku, s ktorou bola žalovaná v omeškaní viac ako tri mesiace a pre ktorú bolo možné úver zosplatiť. Neuvedenie splátky, pre ktorú veriteľ vyhlasuje predčasnú splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom, spôsobuje neurčitosť takéhoto právneho úkonu veriteľa a tým aj jeho absolútnu neplatnosť. Z toho vyplýva, že žalovaná mohla úver splácať tak, ako to bolo dohodnuté v pravidelných mesačných splátkach. Navyac v čase, keď veriteľ vyhotovoval oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru dňa 30.12.2021, bol už celý úver splatný, pretože termín jeho konečnej splatnosti bol určený k 20.12.2021. Teda vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru z 30.12.2021 nemohlo spôsobiť okamžitú splatnosť úveru, ktorý bol už splatný podľa pôvodných ustanovení úverovej zmluvy. Navyac súd konštatuje, že vzhľadom na podanie žaloby na súd 25.6.2024 a vzhľadom na všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu podľa § 103 Obč. zákonníka, takmer celý dlh žalovanej bol vo vzťahu k žalobkyňi premlčaný, mimo splátok, ktoré boli zročné od júla 2021 do 20.12.2021.

54. Podľa § 101 Obč. zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

55. Podľa § 103 Obč. zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nespĺnenej splátky.

56. Žalobkyňa však žiadala priznať sumu 7.049,66 € titulom predčasne zosplatneného úveru, čiže svoj nárok vymedzila ako plnenie z predčasne zosplatneného úveru. Súd preto nemôže v takomto prípade rozhodovať o nároku vyplývajúcom zo splatnosti konkrétnych splátok, ktoré sa stali zročné v priebehu posledných 6 mesiacov pred dňom konečnej splatnosti úveru podľa úverovej zmluvy v zmysle judikatúry, na ktorú upozornila vo svojom podaní zo dňa 9.7.2025 aj samotná žalovaná. Šlo by o prekročenie návrhu a porušenie dispozičného princípu civilného sporového konania.

57. Vzhľadom na v žalobe uvedené vymedzenie nároku žalobkyne súd žalobe po zistení vyššie uvádzaných rozhodujúcich skutočností vyhovieť nemohol a preto ju v celom rozsahu zamietol.

58. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnej žalovanej proti neúspešnej žalobkyňi priznal právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania.

Poučenie:

2

5Csp/39/2024

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Okresný súd Martin
dňa 14.8.2025

JUDr. Mária Gazdačková
sudkyňa
za: E. M. N.
zákonná sudkyňa
(z dôvodu zmeny zákonného sudcu)